

Ezekben a nemzetközi programokban maguk a tanárok és az iskolák is számos országhatárokon átívelő cserekapcsolatot építhetnek ki. Ennek előmozdítása érdekében felmértük az iskolahálózat munkájába bekapcsolódó 3500 tanárkolléga idegennyelvismeretét is. A nyelvoktatás dinamikus fejlesztésével a mintaiskolákat alkalmassá tehetjük a nemzetközi cserekapcsolatokban való részvételre.

Közép- és Kelet-Európa országai számára modellértékű lehet a magyarországi környezeti nevelési kezdeményezés, amely szintén számos nemzetközi kapcsolatot eredményezhet a közeljövőben.

DÖRY ISTVÁN

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesületről

Az Egyesület 1992 márciusában alakította meg ötvenhárom, a környezetügy iránt elkötelezett ember: pedagógus, muzeológus, diák, mérnök, orvos stb. Ami összekötötte őket, az a környezet iránti szeretet, aggodalom és felelősségérzet volt, valamint az a meggyőződés, hogy globális és lokális környezeti gondjaink igazi megoldása alapvetően nevelési kérdés.

Az Egyesület célja: a magyarországi környezeti nevelés minél szélesebb értelemben vett fejlesztése, támogatása; és a környezeti nevelésben részt vállalók munkájának segítése – függetlenül attól, hogy mi a foglalkozásuk, s hogy környezeti nevelési tevékenységük „hivatali” munkájuk része-e.

A célját az Egyesület az alábbi alapelvek szem előtt tartásával szeretné megvalósítani:

– A *környezet* az ember esetében természetes, mesterséges és társadalmi tényezők együttese; utóbbiak kulturális, erkölcsi és személyes értékeket, valamint emberi kapcsolatokat jelentenek. A környezeti nevelés ezért komplex és interdiszciplináris; az egészre koncentrált; és elfogulatlan, amikor egy-egy tudományágból merít.

– Az emberiség környezetvédelmi gondjai egyrészt lassanként már minden egyes tagját érintik, másrészt azok megoldásában is minden egyes embernek lehet szerepe. Ez azonban a társadalom egy elég nagy részében még nem tudatosult. Ezért minden egyes ember számára biztosítani kell a megfelelő környezeti tudatosság, a környezeti ismeretek, értékek, viselkedésformák, attitűdök, elkötelezettség, és a környezetvédelmi készségek elsajátításának lehetőségét.

– A környezeti nevelés az iskoláskor előtt kezdődik, és az egész életen át folyik iskolai és iskolán kívüli módokon is, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

– A környezeti nevelésnek figyelemmel kell lennie a helyi, nemzeti, regionális és globális méretű környezeti problémákra egyaránt. A fontos kérdéseket a lokálistól a globálisig terjedő szempontokból is mérlegelni kell, hogy a társadalom tagjai más országok, más területek környezeti feltételeiről és gondjairól is képet kapjanak, és hogy felismerjék a helyi, nemzeti és nemzetközi együttműködés fontosságát a környezeti kérdésekben.

– A környezeti nevelés járuljon hozzá egy új etika kialakításához, melynek alapja a természet, az emberek, sajátmagunk és a jövő tisztelete, valamint egy mindenkit megillető új életminőség.

Az Egyesület a céljait az alábbi feladatok megoldásán keresztül kívánja elérni:

– Elősegíti a *környezet, környezetvédelem, természetvédelem, környezeti nevelés* fogalmainak a tisztázását.

– Elősegíti a tagok megismerkedését, kapcsolattartását, együttműködését.

– Elősegíti a környezeti nevelés módszertani kultúrájának fejlesztését és terjesztését.

– Elősegíti a környezeti tudatosság, ismeretek, attitűdök, készségek és a részvétel igényének kialakítását, illetve terjesztését tagjaiban és a társadalomban.

Mindezek érdekében az Egyesület

- nyilvános összejöveteleket szervez,
- tájékoztatót vagy folyóiratot, esetleg egyéb anyagokat ad ki,
- kapcsolatot tart más belföldi és külföldi társaságokkal,
- propagálja az Egyesület céljait és eredményeit,
- működésének elősegítéséhez támogatást szerez,
- lehetőségei szerint ösztöndíjakat ad, pályázatokat ír ki.

Az Egyesület tagsága

Az ötvenhárom taggal induló Egyesületnek ma (azaz 1993 nyarán) közel 500 tagja van, s ez a szám naponta gyarapszik. A tagok több mint fele nő, több mint fele 40 év fölötti, kétharmada a közoktatásban dolgozik, mintegy fele Budapesten él.

Minthogy Magyarországon nagyon sokat – és főleg sokféleképpen – foglalkoznak környezeti neveléssel (szülők, óvónők, tanítók, környezetvédők, tanárok, oktatók, könyvtárosok, muzeológusok, orvosok, népművelők stb.), az Egyesület szeretné a sokszínű tagság minden rétegét segíteni abban, hogy a fent megfogalmazott alapelvek szerint minél hatékonyabban dolgozhasson, s hogy az Egyesületben barátokra, munkatársakra, szövetségeseire találjon. Ezért szorgalmazzuk a tagságon belül műhelyek, csoportok szerveződését, megalakulását, munkáját.

Az Egyesület tevékenysége

Minthogy az Egyesület még fiatal, nincs sok megvalósított program mögöttünk. Tervezett – és részben már meg is valósított – tevékenységeink a következők:

– Előadó-ülések szervezése, amelyeken elsősorban tagjaink (de e mellett meghívott vendégek is) számolnak be eredményeikről, vizsgálataikról, tapasztalataikról.

– Havonta egy klubdélután, ahol bárki bárkivel találkozhat, elmondhatja javaslatait az Egyesület vezetőségének (és a többieknek), beszámolhat egészen kötetlen formában legfrissebb élményeiről, továbbadhatja aktuális információit stb.

– Egy-egy szombati program; főleg azért, hogy nagyszámú vidéki tagtársainknak is legyen lehetősége személyesen is bekapcsolódni az Egyesület „vérkeringésébe”.

– Évente egy országos találkozó – lehetőleg kint a „zöldben”, természetközeli környezetben és körülmények között –, ahol az előadások mellett elsősorban a bemutatók és főleg a terepgyakorlatok kapnak főszerepet.

– Profilt váltó, vagy csődbe jutott vállalatoktól átveszünk – és raktározunk – olyan eszközöket, tárgyakat, műszereket, könyveket stb., amelyeket tanár (vagy más) tagjaink még eredménnyel használhatnak környezeti nevelési munkájukban.

– Egy környezeti nevelési szakkönyvtár fokozatos összegyűjtése, kialakítása, amely tagjaink mellett bárki más érdeklődő (és potenciálisan leendő tagtársunk) munkáját segítheti, és amit vándoroltathatunk is az országban.

– Nagy természet- és környezetvédő egyéniségek megnyerése, hogy vállalkozzanak előadásra vagy kötetlen beszélgetésre tagjainkkal stb.

– A környezetvédelem, a környezeti nevelés igény- és lehetőség szerinti képviselője a kormányzati szervekkel, más szervezetekkel és intézményekkel szemben.

Emblémánkról, a puliról

Miért puli? Mert kiváló pásztorkutya, kicsi, ám nála sokkal nagyobb, nehezkesebb állatokat is harciasan és okosan terel, irányít. Ez egy játékossá stilizált puli – remélhetőleg a gyerekek is szeretni fogják. Végül vidám is, hogy jókedvünk legyen tőle.

Egyesületünk szervezeti működésének kialakulása nem tart lépést a hirtelen megnövekedett tagság ébresztette igényekkel. Az 1994-es év egyik feladata éppen ennek megoldása lesz. Kapcsolattartásunkra az eddig négy számban megjelent tájékoztatónk, a „KÖR” szolgál. Címe kezd átmenni a köztudatba, mint az egyesület rövid neve. Örömmel vállaljuk.

Várunk tagjaink sorába mindenkit, aki elveinkkel egyetért és velünk együtt szeretne dolgozni és örülni az eredménynek. Szívesen működünk együtt hasonló intézményekkel, szervezetekkel is.

Postacímünk: 1088 Budapest, Baross u. 13.